

Toelichting behorende bij het molenpeilbesluit Opwettense Watermolen 2023

Datum: 5 september 2023

Waterschap De Dommel heeft gelet op artikel 5.2 van de Waterwet in samenhang met paragraaf 4.3.4 Peilbesluit Interim omgevingsverordening Noord-Brabant de bevoegdheid om te komen tot het vaststellen van het peil op de Kleine Dommel. Hoewel het gebied van de Opwettense Watermolen geen verplichting kent om een peilbesluit vast te stellen, kan het waterschap daartoe overgaan.

Bij het nieuwe molenpeil is een balans gezocht tussen de verschillende doelstellingen in de invloedsfeer van de Opwettense watermolen. Dit heeft geresulteerd in een vaststellingsovereenkomst d.d. 19 mei 2023 waarin uitgangspunten zijn vastgelegd voor een nieuw molenpeilbesluit.

Het streefpeil van 14.55 m +NAP.

Het basispeil van 14.55 m +NAP is een vast streefpeil wat voor de omgeving en de ontwikkeling van de beek een gebalanceerd peil is. Het is niet wenselijk voor de ecologische ontwikkeling van de beek om diverse basispeilen te hanteren. Het peil van 14.55 m zorgt er daarnaast ook voor dat de Collse watermolen nog goed kan functioneren. Hogere peilen beperken de werking van de Collse watermolen, zeker bij lage debieten op de Kleine Dommel. Daarnaast zorgt het basispeil er ook voor dat de diverse teelten in het Kleine Dommeldal bovenstrooms de Opwettense watermolen nog goed verbouwd kunnen worden.

Het winter maalpeil 14.95 m +NAP

Ten behoeve van het malen van de Opwettense watermolen mag het winterpeil hoger worden opgestuwd naar 14,95 m +NAP. Een tijdelijk hoger winterpeil zal vanwege een voldoende debiet naar de molen niet voor stagnatie van water in de beek zorgen. Daarnaast kan het hogere winterpeil juist eerder gunstig zijn voor de natuurdoelen langs de beek. Zeker voor het natuurgebied tussen de Molendijk te Eindhoven en de Kleine Dommel, waar o.a. bossen liggen met de natuurdoelstelling N14.02, hoog- en laagveenbos.

Het zomer maalpeil 14.75 m +NAP

We hanteren een lager zomermaalpeil van 14.75 m +NAP om juist langdurige stagnatie van water in de zomer te voorkomen, zeker in droge perioden met een zeer beperkte wateraanvoer. Een te hoog opstuwend peil in de zomer leidt tot stagnant water en dalende zuurstofconcentraties wat onwenselijk is voor het behalen van de KRW doelstellingen.

Het minimale peil 14.50 m +NAP

Aan het molenpeilbesluit is tevens een minimaal peil van 14.50 m +NAP toegevoegd. Tijdens het malen mag de waterstand hier niet onder wegzakken. Dit is toegevoegd om te voorkomen dat de Kleine dommel bovenstrooms de molen als het ware leeg loopt. Als het peil te diep wegzakt door het malen dan zorgt dit voor verdroging, zowel in de omliggende landbouwgebieden, maar zeker ook voor het eerder genoemde natuurgebied en de nog te ontwikkelen natuur in het dal van de Kleine Dommel tussen de Collse- en Opwettense watermolen.

Constante doorvoer van 25 liter/seconde.

Aan het molenpeilbesluit is de regel toegevoegd dat er ten allertijden tenminste 25 liter per seconde door de Opwettense watermolen (i.e. de molen, de ontlaststuw (en de toekomstige vispassage) doorgelaten moet worden. De gehele waterstroom mag dus nooit tegenhouden worden. Zeker in droge perioden kan het lang duren voordat er van een basispeil naar de gewenste maalpeil van 14.75 m +NAP gestuwd is. Als in die periode helemaal geen water doorgelaten wordt dan betekent dat dat er stroomafwaarts van de molen ook geen verversing van water meer is. Dat is ook vanwege de eerder genoemde KRW doelstellingen

en zuurstofconcentraties stroomafwaarts van de molen niet wenselijk. We behouden daarom een continue lekstroom van 25 liter per seconde. Bij minimale wateraanvoer wordt prioriteit gegeven aan de (toekomstige) vispassage.